

نام خانوادگی:	نام درس: جامعه‌شناسی (۳) - ادبیات و علوم انسانی
نام پدر:	تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۷
پایه:	زمان آزمون:
نام دبیر:	سوالات ارزشیابی خرداد ۱۴۰۲
	نمره با عدد:
	نمره با حروف:
	به نام خداوند علم و قلم
	اداره ی آموزش و پرورش
	دبیرستان
	سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

ردیف	بارم
۱	عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند. ب) در رویکرد تبیینی علاوه بر این که می‌توانیم جامعه را با دانش‌های ابزاری خود بشناسیم، قادر خواهیم بود تغییرات بنیادین در جامعه به‌وجود آوریم. ج) بزرگترین کشتار جهان که در جنگ‌های جهانی اول و دوم میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه‌ی هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت، نتیجه‌ی سقوط ارزش‌ها و اخلاق‌گریزی است. د) از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی، در مدل کمونیستی نقطه‌ی آغاز رقابت و در مدل لیبرالی نقطه‌ی پایان رقابت عادلانه نیست.
۲	جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) مطالعه علمی اجتماعاتی مانند خانواده، کلاس، روستا، شهر به شکل‌گیری انجامید. ب) در زندگی ما انسان‌ها، مردمی که معمولاً قواعد راهنمایی و رانندگی را رعایت می‌کنند، کمتر به چشم می‌آیند، و پنهان‌اند که با هنر می‌توان آن‌ها را کشف کرد. ج) در مطالعه اعتیاد برخی از نوجوانان و جوانان به بازی‌های رایانه‌ای نادیده گرفتن سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف رفتارهای قابل مشاهده محدود شوند. د) از دیدگاه ماکس وبر، جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند، اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند کند. ه) در دوره پسامدرن هویت از منظر مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود و تنازع و درگیری افزایش می‌یابد.
۳	پاسخ صحیح را مشخص کنید. ۱-۳) کدام گزینه در ارتباط با رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی درست نیست؟ الف) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. ب) معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست. ج) با تأکید بر معایب قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدیدآمدن، تداوم و تغییر آن را نادیده می‌گیرند. د) از نظر آنان مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه نابرابری اجتماعی شده است.

۲-۳) نسل‌کشی در کامبوج و اخراج و کشتار مسلمانان میانمار نشان‌دهنده کدامیک از مدل‌های سیاست‌گذاری هویتی است؟

الف) همانندسازی (ب) تنوع هویت‌ها (ج) تکثرگرایی (د) تعارف هویت‌ها

۳-۳) عبارت «قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد» به کدام نوع عقل اشاره دارد؟

الف) عقل خاص (ب) عقل تفسیری (ج) عقل عام (د) عقل انتقادی

۳-۴) کدام گزینه به ترتیب ویژگی‌های مدینه ضالّه و مدینه جاهله فارابی را نشان می‌دهد؟

الف) در اثر انحراف از مدینه فاضله شکل می‌گیرد- مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند ولی براساس آن‌ها عمل نمی‌کنند.
ب) در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرند- از علوم عقلی بی‌بهره‌اند یعنی با آن‌ها که علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آنها بهره نمی‌گیرند.

ج) در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید- علوم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد ولی علوم عقلانی و وحیانی وجود ندارد.

د) آرمان‌ها و ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، ارزش‌ها و آرمان‌های عقلانی معرفی می‌شوند - علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد، اما علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

۴) هریک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
الف) امروزه بر زندگی بشر سیطره یافته و او را کنترل می‌کند.	۱- رشد جمعیت
ب) تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می‌کند.	۲- آرمان‌ها و ارزش‌ها
ج- انسان‌ها قادرند باتوجه به آن‌ها نظم اجتماعی را تغییر دهند.	۳- فناوری
د) پژوهشگر خود را در شرایط فرهنگی قوم مورد مطالعه قرار می‌دهد تا کنش‌های آن‌ها را تجربه کند.	۴- قوم‌نگاری
	۵- برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر

۵) به ترتیب هر عبارت به کدام منبع قدرت و ابزار اعمال قدرت اجتماعی اشاره دارد؟

الف) لازمه تشکیل آن پذیرفتن اهداف، توسط اعضا است که بتواند اطاعت افراد بیرون از خود را تضمین کند. (.....)
ب) با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می‌شود، به گونه‌ای که تبعیت و پیروی نشانه کار درست است. (.....)

۶) به ترتیب هر عبارت، کدام حوزه و مدل رویکردهای به نابرابری اجتماعی را نشان می‌دهد؟

الف) با تأکید بر کارکردهای قشربندی آن را تأیید و تثبیت می‌کند. (.....)
ب) اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد. (.....)

۵/۰	۷ در علم مدنی فارابی پدیده‌های زیر چگونه مطالعه می‌شوند؟ الف) کنش‌ها و ساختارهای جوامع، (.....) ب) واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها، (.....)	۷												
۵/۰	۸ هر عبارت به کدام یک از رویکردهای جامعه‌شناسی و شاخه‌های علوم اجتماعی جهان اسلام اشاره دارد؟ الف) برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد دسترسی ندارد. (.....) ب) در ایران همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته است. (.....)	۸												
۳	۹ به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) چرا در یک فرهنگ، علم‌آموزی بر ارزشمندی علم دلالت نمی‌کند یا در فرهنگی دیگر لباس و ظاهر زیبا نشانه جایگاه اجتماعی والا نیست؟ ب) سیاست دو بُعد اصلی دارد، کدامیک از ابعاد آن امروزه به قانون کاهش یافته است؟ ج) شکل‌گیری نظام آپارتاید (تفکیک نژادی در اماکن عمومی و مدارس و ورزشگاه) نتیجه چیست؟ د) دیدگاه جریان دیگری که از درون رویکرد تفسیری شکل می‌گیرد به علم چگونه است؟ ه) در چه صورتی علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) علم نافع محسوب می‌شوند؟ و) عالمان مسلمان پس از تعامل با علوم اجتماعی مدرن توانستند برای برون رفت از کدام بحران‌ها راه حل ارائه دهند؟	۹												
۱	۱۰ در تصویر مقابل رابطه دانش عمومی و دانش علمی را مشاهده می‌کنید، اهمیت دانش عمومی را شرح دهید. 	۱۰												
۱	۱۱ در جدول زیر نظام سیاسی جمهوری اسلامی و نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با هم مقایسه شده‌اند، با توجه به ویژگی‌ها آن را کامل کنید. <table border="1"> <tr> <td>لیبرال دموکراسی</td><td>جمهوری اسلامی</td><td>نوع نظام سیاسی</td></tr> <tr> <td>ب</td><td>الف</td><td>ویژگی</td></tr> <tr> <td>ج</td><td>د</td><td>مقبولیت و مشروعیت حقیقی</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>سازگاری با نوع فرهنگ</td></tr> </table>	لیبرال دموکراسی	جمهوری اسلامی	نوع نظام سیاسی	ب	الف	ویژگی	ج	د	مقبولیت و مشروعیت حقیقی			سازگاری با نوع فرهنگ	۱۱
لیبرال دموکراسی	جمهوری اسلامی	نوع نظام سیاسی												
ب	الف	ویژگی												
ج	د	مقبولیت و مشروعیت حقیقی												
		سازگاری با نوع فرهنگ												
۵/۱	۱۲ در مطالعه پدیده اجتماعی «بیکاری» به ترتیب جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری و انتقادی چه هدفی را دنبال می‌کنند؟	۱۲												

۱۳	کنش‌های سیاسی با چه اهدافی انجام می‌شوند؟	۱								
۱۴	رویکرد انتقادی چگونه به دفاع از اراده افراد و فرهنگ‌ها می‌پردازد؟	۱								
۱۵	تفاوت دیدگاه ابن‌خلدون و فارابی، ازجمله اندیشمندان علوم اجتماعی مسلمان، در ارتباط با روش مطالعه پدیده‌های اجتماعی را بنویسید.	۱/۵								
۱۶	در جدول زیر علوم اجتماعی جهان متجدد و علوم اجتماعی جهان اسلام مقایسه شده است. آن را کامل کنید.	۱/۵								
<table><tr><td>علوم اجتماعی جهان متجدد</td><td>علوم اجتماعی جهان اسلام</td></tr><tr><td>الف</td><td>علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند</td></tr><tr><td>تفسیری</td><td>ب</td></tr><tr><td>ج</td><td>از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.</td></tr></table>			علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام	الف	علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند	تفسیری	ب	ج	از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.
علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام									
الف	علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانند									
تفسیری	ب									
ج	از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.									
«موفق باشید»		۲۰								
جمع نمره										

پست شو